

Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ (Ιούνιος 2007)

Συγγραφέας: ΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ

Το 2002 η Ευρώπη έζησε πλημμύρες με εκατοντάδες θύματα και ζημιές που ξεπέρασαν τα 10 δισεκατομμύρια ευρώ. Το 2003 25.000-35.000 άνθρωποι πέθαναν εξαιτίας του καύσωνα. Η υπερδύναμη χτυπήθηκε από τον τυφώνα Κατρίνα που άφησε πίσω του 1.800 νεκρούς, χιλιάδες τραυματίες και ζημιές 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εκτιμάει σε 150.000 τους πρόωρους θανάτους ετησίως που οφείλονται στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Ο αριθμός τους αναμένεται να ξεπερνάει στο μέλλον τους 350.000.

Συγκεκριμένη είναι η εικόνα για τις επιπτώσεις και στην Ελλάδα: κατακόρυφη αύξηση του κινδύνου ερημοποίησης σε όλη τη χώρα, αύξηση της μέσης θερμοκρασίας κατά 4-5 βαθμούς Κελσίου (στην Αττική 7-8°C), μείωση των βροχοπτώσεων, που κυμαίνεται ήδη σε μέσα επίπεδα της τάξης του 10-30% (φέτος έφτασε και 60% σε κάποιες περιοχές), περισσότερα και πιο έντονα ακραία καιρικά φαινόμενα, σημαντικές καταστροφές στις καλλιέργειες, τα είδη και τα οικοσυστήματα.

Το 2007 είναι το χειρότερο μέχρι σήμερα έτος της νέας εποχής με πρωτοφανείς καύσωνες. Όμως, όσα ζούμε τις τελευταίες μέρες αναδεικνύουν και μια άλλη διάσταση του προβλήματος. Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος στην Ελλάδα συμβάλλει στην επιδείνωση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Οι ελληνικές πόλεις που μαστίζονται ήδη από την ατμοσφαιρική ρύπανση (6 από τις ευρωπαϊκές πόλεις με τους περισσότερους ρύπους είναι ελληνικές) μετατρέπονται σε πραγματική κόλαση εξαιτίας του πρωτοφανούς καύσωνα. Ζούμε οριακές καταστάσεις, μέσα σε ένα κοκτέιλ υψηλών θερμοκρασιών και τιμών ατμοσφαιρικών ρύπων που απειλούν άμεσα αλλά κυρίως μεσοπρόθεσμα την υγεία και την ίδια τη ζωή, ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων (ηλικιωμένοι, παιδιά, ασθενείς). Στους τουλάχιστον 580-1.900 πρόωρους θανάτους ετησίως εξαιτίας των βραχυπρόθεσμων επιπτώσεων και τους 8-10.000 θανάτους εξαιτίας των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης πρέπει να προσθέσουμε τώρα και τα θύματα από τις ακραίες καιρικές

συνθήκες.

Ως χώρα δεν έχουμε αντιμετωπίσει με υπευθυνότητα τα περιβαλλοντικά θέματα. Τώρα η ραγδαία κλιματική αλλαγή μάς βρίσκει εντελώς ανοχύρωτους. Μπορούμε να «εξοικειωθούμε» με την ιδέα ότι θα ζούμε έτσι από εδώ και πέρα; Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες θα είναι τεράστιες, αν δεν αλλάξουμε πολιτικές. Για παράδειγμα στην Αττική, η θαλάσσια αύρα δεν μπορεί πλέον να δροσίσει την πόλη το βράδυ, αφού οι πολυκατοικίες και οι αυτοκινητόδρομοι την μπλοκάρουν στο ύψος του Φαλήρου και του Χαϊδαρίου. Εκπέμπουμε στον εξωτερικό χώρο μεγάλες ποσότητες θερμότητας από τη λειτουργία των κλιματιστικών και την κίνηση των οχημάτων. Η πόλη, εξαιτίας της απουσίας πρασίνου και της κάλυψης των ρεμάτων, που ήταν αγωγοί κυκλοφορίας του ανέμου, λειτουργεί πλέον ως μεγάλος συσσωρευτής θερμότητας («αστικό θερμοκήπιο»), τσιμέντο και άσφαλτος «βράζουν» κάνοντας τη ζωή μας εξαιρετικά δύσκολη.

Για την υποβάθμιση της ζωής μας και του περιβάλλοντος, ευθυνόμαστε, ίσως σε διαφορετικό βαθμό, όλοι μας, μέσα από το μοντέλο ανάπτυξης και τον τρόπο ζωής που έχουμε υιοθετήσει. Φυσικά, το μεγαλύτερο ποσοστό ευθύνης έχουν τα πολιτικά κόμματα που διαχειρίστηκαν την εξουσία τις τελευταίες δεκαετίες. Η κλιματική αλλαγή είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα, όμως ποσοστό ευθύνης αντιστοιχεί και στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ελλάδα έχει μέχρι το 2005 αυξήσει κατά 25,5% τις εκπομπές αερίων που ευθύνονται για την αλλαγή του κλίματος. Είναι αστείοι οι ισχυρισμοί ότι εφαρμόζεται με αποτελεσματικότητα κάποιο σχέδιο για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στη χώρα μας. Το ίδιο ισχύει και για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, αν και απειλεί σοβαρά την υγεία και τη ζωή χιλιάδων ανθρώπων.

Για να αλλάξουν πολιτικές οι κυβερνήσεις πρέπει να έχουν σημαντικό πολιτικό κόστος. Οι Οικολόγοι Πράσινοι εμφανίστηκαν στο κεντρικό πολιτικό σκηνικό λόγω της ανάγκης να εκφραστούν πολιτικά οι πολίτες που αγανακτούν με την εντεινόμενη περιβαλλοντική και κοινωνική κρίση. Αποφάσισαν να συμμετάσχουν στις βουλευτικές εκλογές, με στόχο να μπουν στη Βουλή και να συμβάλουν ενεργά στις σημαντικές περιβαλλοντικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές αλλαγές που επιβάλλει σήμερα η πρωτοφανούς έκτασης και έντασης οικολογική κρίση. Η παρουσία τους στη νέα Βουλή θα συμβάλει, επίσης, στην εξυγίανση και τον εκδημοκρατισμό του

πολιτικού συστήματος, θα βοηθήσει τα κόμματα να αντιληφθούν τις νέες πραγματικότητες, μετατοπίζοντας την πολιτική συζήτηση προς θέματα που αφορούν την ίδια την επιβίωσή μας.

Στόχος μας είναι την εποχή της κλιματικής αλλαγής να αλλάξουμε όσα μας οδηγούν σε μια καταστροφή χωρίς δυνατότητα διεξόδου. Τώρα, πριν να είναι αργά. Μαζί με τους ενεργούς πολίτες, με όσους συνειδητοποιούν ότι αξίζει να αφήσουμε στα παιδιά μας έναν κόσμο βιώσιμο και ασφαλή, όπου δεν κινδυνεύει η επιβίωσή τους από την τρύπα του όζοντος, τους καύσωνες και την ξηρασία. Θα ήταν τραγικό να κληρονομήσουν από εμάς απλώς ένα σπίτι, ένα αυτοκίνητο, ένα κινητό και ένα καλό τραπεζικό λογαριασμό, ως τα μόνα εφόδια για να ζήσουν σε έναν κόσμο που θα φλέγεται.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» στις 29 Ιουνίου 2007, σ. 10.